GUJARATI

Paper—II

(Literature)

Time Allowed : Three Hours | *Maximum Marks : 250*

QUESTION PAPER SPECIFIC INSTRUCTIONS

Please read each of the following instructions carefully before attempting questions :

There are **EIGHT** questions divided in **Two Sections**.

Candidate has to attempt **FIVE** questions in all.

Question Nos. **1** and **5** are compulsory and out of the remaining, **THREE** are to be attempted choosing at least **ONE** from each section.

The number of marks carried by a question/part is indicated against it.

Answers must be written in **GUJARATI**.

Word limit in questions, wherever specified, should be adhered to.

Attempts of questions shall be counted in chronological order. Unless struck off, attempt of a question shall be counted even if attempted partly. Any page or portion of the page left blank in the answer book must be clearly struck off.

SECTION—A

Q. 1. નીચે દર્શાવેલ પાંચેય કૃતિ-અંશોનું સંદર્ભમૂલ્ય સમજાવો (150 શબ્દોમાં) :— **10×5=50**

Q. 1(a) કામુકજનમનજીવનુ તી વનુ નગર સુરંગુ,
રાજુ કરઈ અવિભંગિહિં રંગિહિં રાઉ અનંગુ. 10

Q. 1(b) અજાચક વ્રત મેં મૂક્યું આજ, ખોઈ લાખ ટકાની લાજ. 10

Q. 1(c) શબ્દ વિના સોહં સદા, વેત્તા વિના વેવું;
જાણે કો સંત સીધી કલા, આકાશ વસેવું. 10

Q. 1(d) વિશુદ્ધ સ્નેહનું જોડું વિશ્વસૌન્દર્યમાં વહે :
વિલાસી વિધુ ને તારા નભથી નીરખી રહે ! 10

Q. 1(e) અલકબેન, હું તો તમારો ભાઈ થાઉં, હોં ! 10

Q. 2. નીચેના મુદ્દાઓ વિશે સમીક્ષાત્મક દૃષ્ટિથી ચર્ચા કરો :—

Q. 2(a) કરુણપ્રશસ્તિ કાવ્ય તરીકે 'ફાર્બસવિરહ'ની લાક્ષણિકતાઓ. 20

Q. 2(b) 'વસંતવિલાસ'માં તત્કાલીન સમાજનું નિરૂપણ. 15

Q. 2(c) 'કાદંબરી'માં ભાલણની આખ્યાનકલા. 15

Optional Province · optionalprovince.com

Q. 3. **સદૃષ્ટાંત વિવેચનાત્મક નોંધ લખો :—**

Q. 3(a) 'ચંદ્રચંદ્રાવતીની વાર્તા'માં સિદ્ધ થતી પદ્યવાર્તાની સ્વરૂપગત વિશેષતાઓ. 20

Q. 3(b) 'સુદામાચરિત્ર'માં વ્યક્ત થતું મૈત્રીનું મહિમાગાન. 15

Q. 3(c) 'મારી હકીકત'માંથી ઊપસતું નર્મદનું વિવિધરંગી વ્યક્તિત્વ. 15

Q. 4. **નીચેના પ્રશ્નોને કૃતિના મર્મ સંદર્ભે સમજાવો :—**

Q. 4(a) 'અખેગીતા'માં ચિંતન અને સર્જનનો સમન્વય. 20

Q. 4(b) 'સરસ્વતીચંદ્ર' ભાગ-૧માં પ્રગટ થતી ગોવર્ધનરામની કલાદૃષ્ટિ. 15

Q. 4(c) 'પૂર્વાલાપ'માં પ્રતીત થતું 'કાન્ત'નું ઊર્મિકવિત્વ. 15

SECTION—B

Q. 5. **નીચે દર્શાવેલ પાંચેય કૃતિ-અંશોનું સંદર્ભમૂલ્ય સમજાવો (150 શબ્દોમાં) :—** **10×5=50**

Q. 5(a) બાળપણને હવે ક્યાંક સંગોપીને રાખવું પડશે,
નહીં તો શાણપણ એને વટાવી ખાશે. 10

Q. 5(b) એક આનંદના સાગરને જલ જાય સરી મુજ બેડી. 10

Q. 5(c) સ્વરાજ તો આપણા મનનું રાજ્ય છે, તેની ચાવી સત્યાગ્રહ, આત્મબળ કે દયાબળ છે. 10

Q. 5(d) કન્યાઓની આશા, મારી કવિતાની નશોનું રુધિર. 10

Q. 5(e) મનના મોરલા મનમાં જ રમાડવા અને એમ મનખો પૂરો કરવો. 10

Q. 6. **સદૃષ્ટાંત વિવરણાત્મક નોંધ લખો :—**

Q. 6(a) 'પાટણની પ્રભુતા'માં ઈતિહાસ અને કલ્પનાનું સામંજસ્ય. 20

Q. 6(b) 'હિન્દસ્વરાજ'માં વ્યક્ત થતી ગાંધીજીની હિન્દપ્રીતિ. 15

Q. 6(c) 'ધ્વનિ'નાં કાવ્યોમાં પ્રગટ થતાં કવિત્વના ઉન્મેષો. 15

Q. 7. **નીચેના મુદ્દાઓ વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો :—**

Q. 7(a) પ્રાદેશિક નવલકથાના પરિપ્રેક્ષ્યમાં 'માનવીની ભવાઈ'ની સિદ્ધિઓ. 20

Q. 7(b) 'કાવ્યની શક્તિ'માં રા.વિ. પાઠકની નિજી કવિતા-વિચારણા. 15

Q. 7(c) 'સૌરાષ્ટ્રની રસધાર' ભાગ-૧માં પ્રગટ થતી શૌર્ય અને શહાદતની ભાવના. 15

Q. 8. **સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો :—**

Q. 8(a) 'જનાન્તિકે'માં અનુભવાતી લલિત નિબંધની વિલક્ષણતાઓ. 20

Q. 8(b) 'સમપદી'- ગુજરાતી કવિતાનું સીમાચિહ્ન. 15

Q. 8(c) 'અશ્વત્થામા'ની સામગ્રી અને સજકતા. 15

Optional Province · optionalprovince.com